

Raport podsumowujący działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

we wrześniu 2023 roku

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” we wrześniu 2023 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarów działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

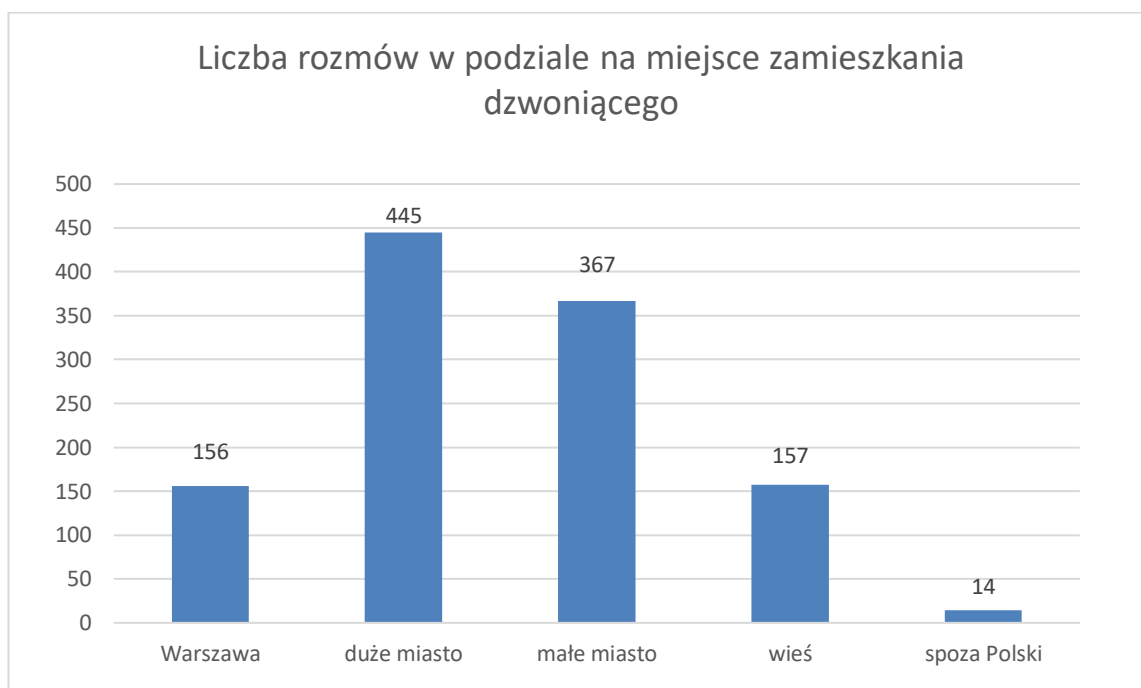
Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

We wrześniu 2023 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1515 rozmów, większość z nich (1270 rozmowy, 84% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (93 telefony, 6% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środy wieczór pod numerem 800-120-002).

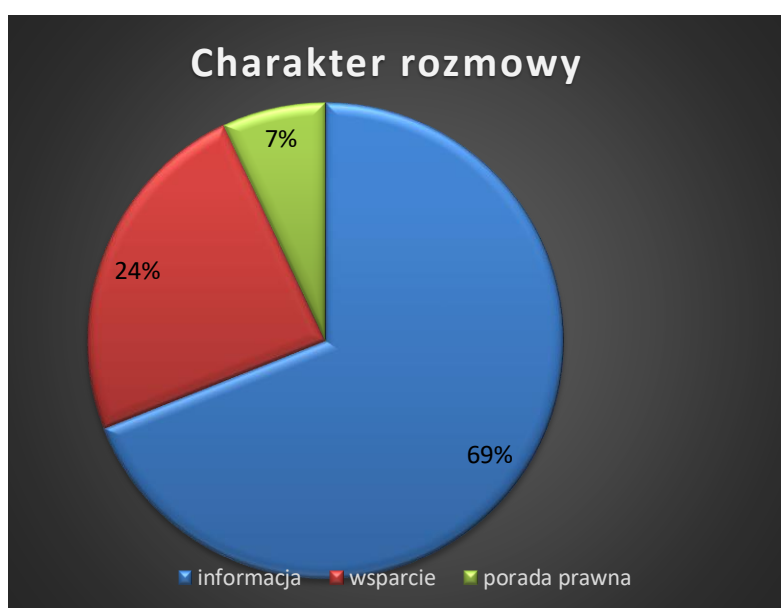
W przypadku 1032 rozmów był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (77%)**, jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli**. W analizowanym okresie odebrano 17 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (1,12% wszystkich rozmów).

Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. We wrześniu 2023 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw, stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z Mazowsza (18%). Najmniej telefonów było z województwa opolskiego (0,86%). Połączenia wykonywano

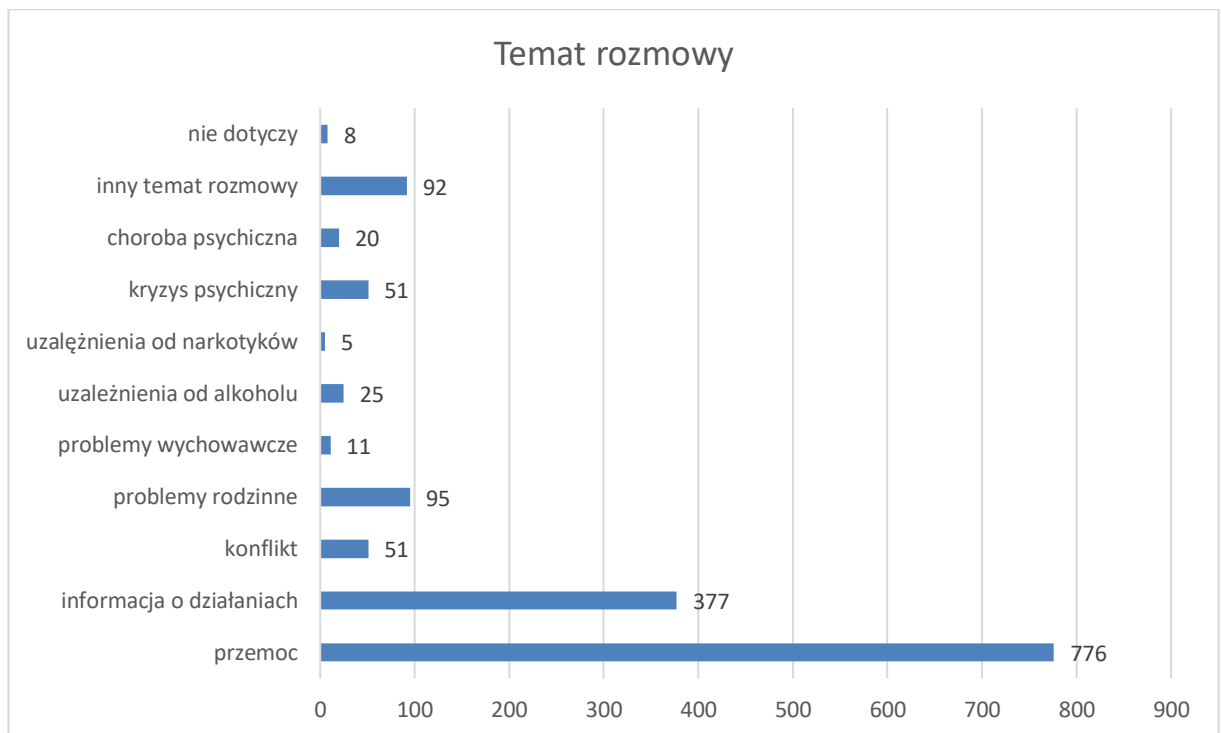
głównie z dużych i małych miast, niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi (10% wszystkich odebranych połączeń).

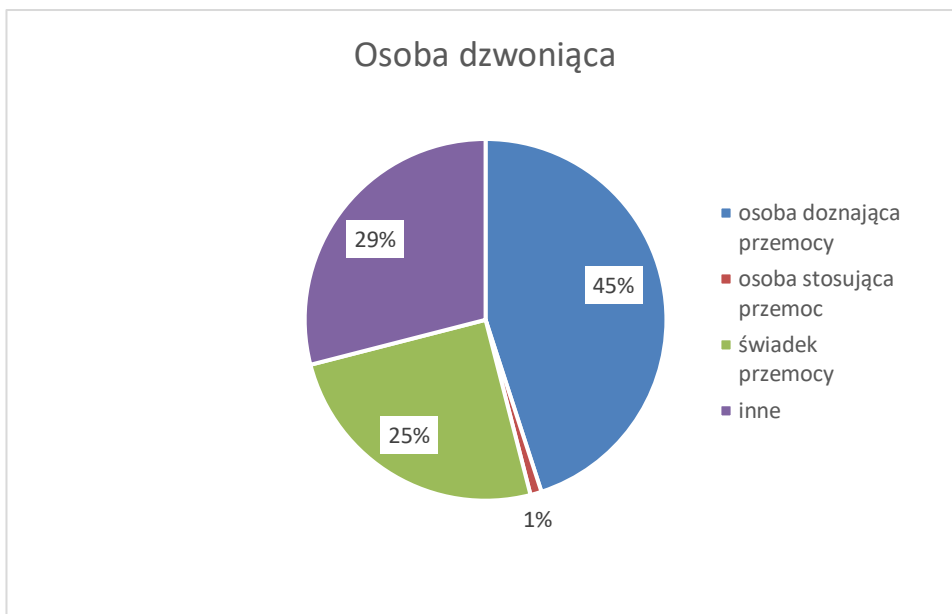
W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki z września 2023 roku 69% rozmów miała charakter informacyjny, 24% zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. 7% telefonów koncentrowało się na poradach udzielanych przez prawników.

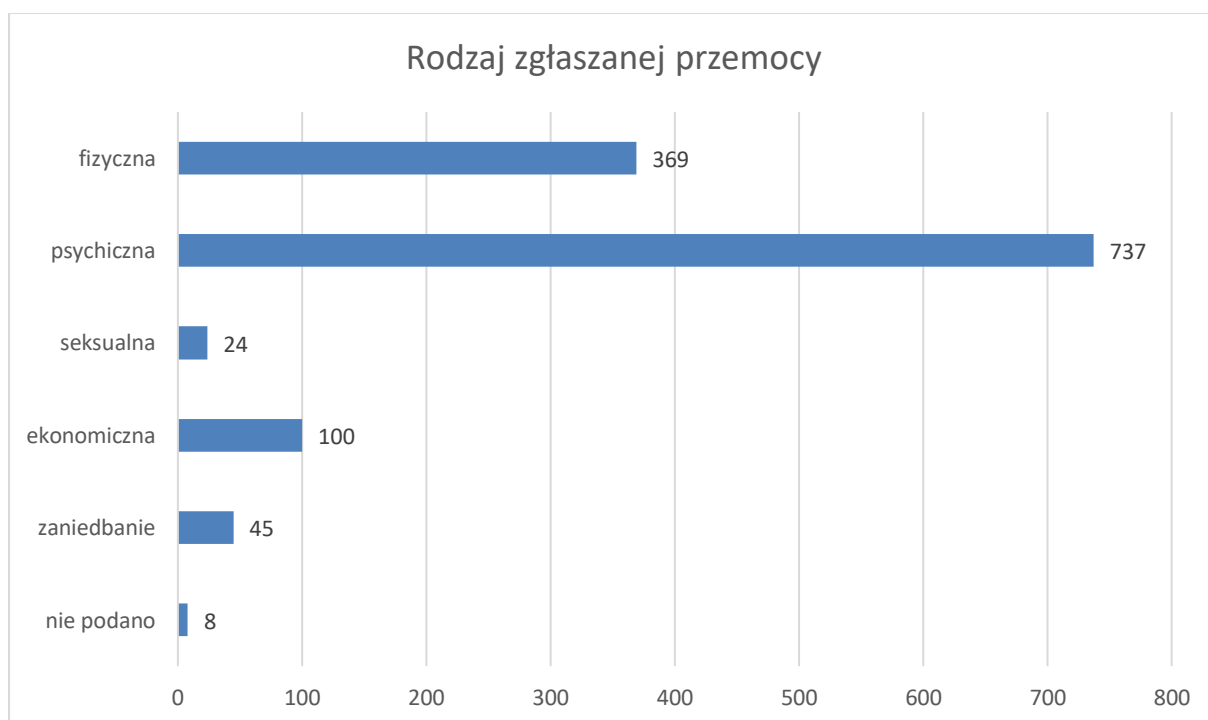
Informacje o możliwych do podjęciach działaniach, obok przemocy, stanowiły główne tematy przeprowadzonych konsultacji (specjaliści mają możliwość wyboru kilku opcji z zaproponowanej listy do oznaczenia każdej rozmowy).

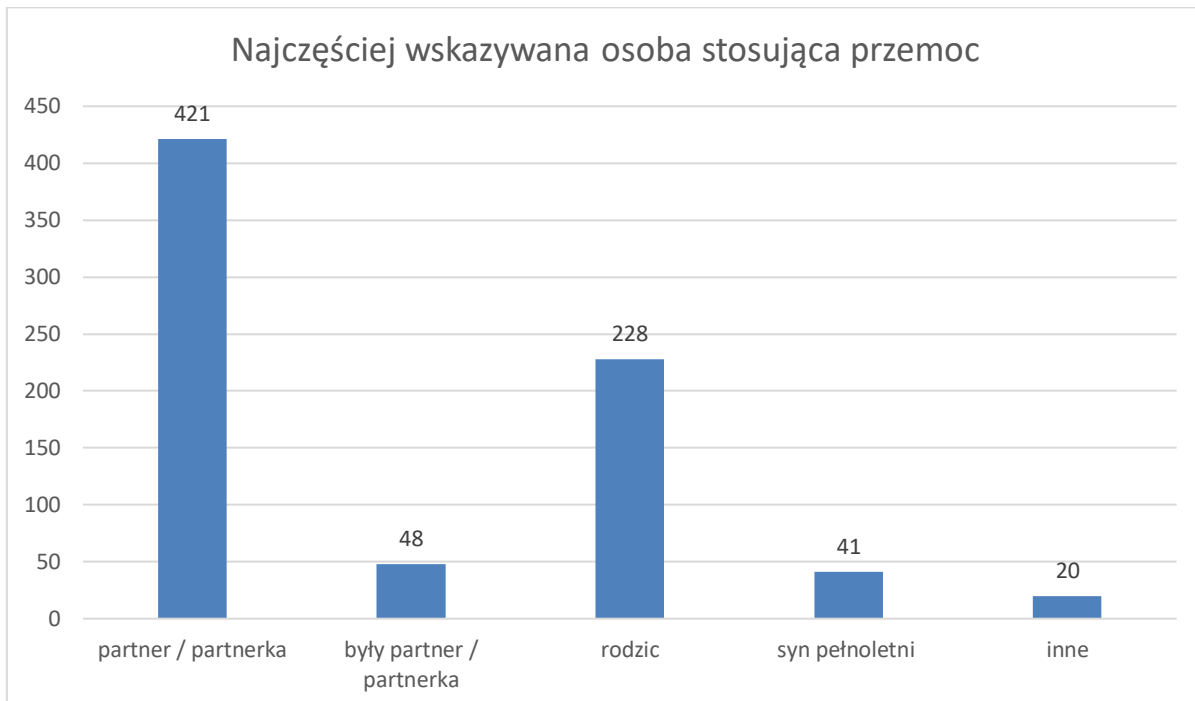
Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doznającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najwięcej rozmów (45%) dyżurujący przeprowadzili z doznającymi przemocy, to jednak odebrali również 375 połączeń (25% wszystkich rozmów) od świadków. Telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. We wrześniu 2023 r. odnotowano ich 22 (ok. 1% wszystkich rozmów). Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy. Wśród klientów wskazanych jako „inni”, pojawiają się m.in. tacy, którzy: w przeszłości doświadczyli przemocy i aktualnie zmagają się z jej skutkami; poruszają tematy związane z sytuacją konfliktową w rodzinie; zmagają się z uzależnieniem od alkoholu oraz współuzależnieniem. Ponadto osoby w kryzysie psychicznym oraz klienci, którzy w swoim doświadczeniu są np. represjonowani przez służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W ta grupa klientów stanowiła 29% spośród dzwoniących.

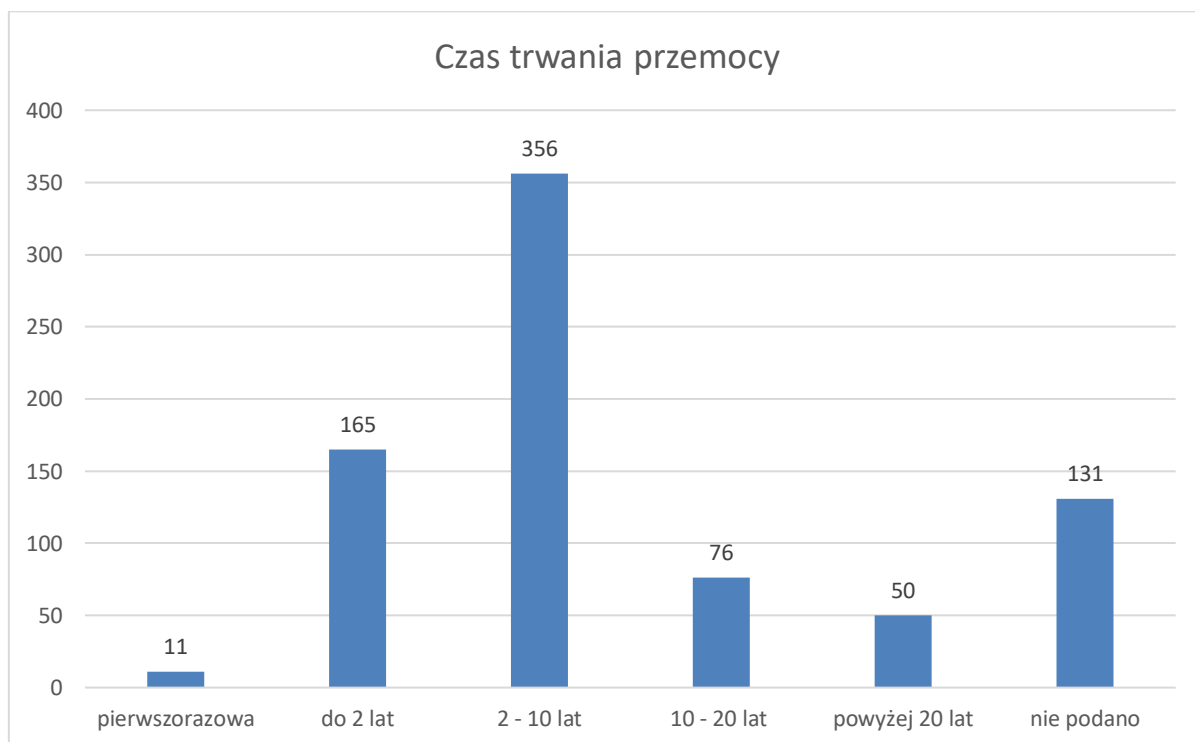
Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc rzadko mówią o tylko jednym jej rodzaju. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Zgłaszało ją we wrześniu 737 osób (w tym 13 dzieci). Przemoc fizyczną zgłaszało 369 dzwoniących (w tym 9 dzieci). Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej oraz seksualnej.

Na podstawie danych zebranych we wrześniu 2023 r. można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner/ka (ok. 28% opisywanych przypadków). Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice.

Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. We wrześniu 2023 roku kontakt z naszymi konsultantami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy.

W 13% zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**.

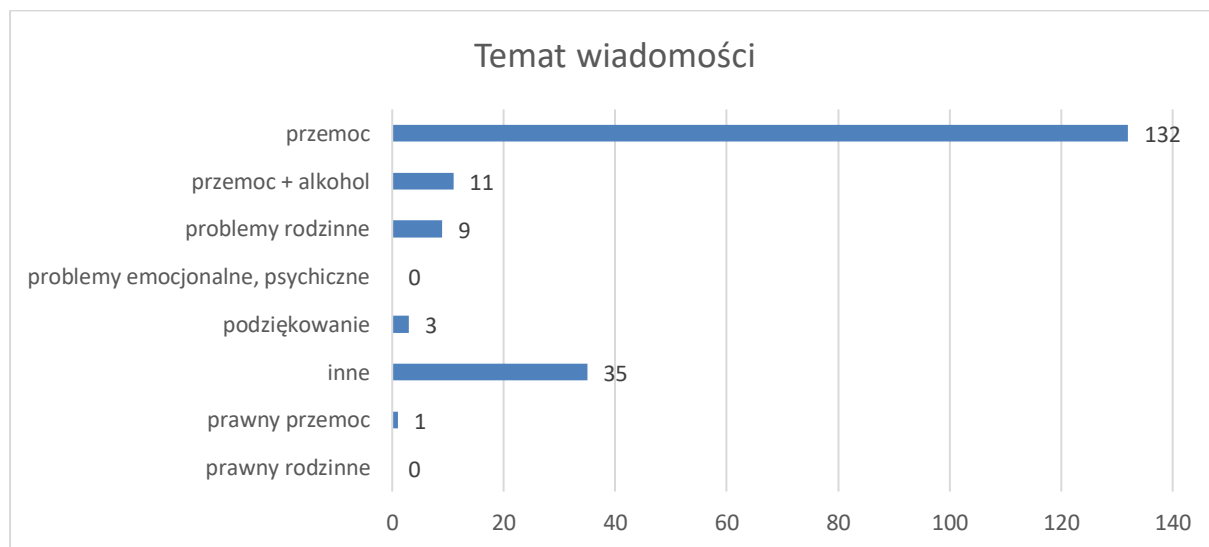
We wrześniu 2023 roku konsultanci odebrali 17 połączeń od osób niepełnoletnich: 13 od dziewcząt, 4 od chłopców. 14 rozmów dotyczyło występowania przemocy.

Poradnia E-mailowa

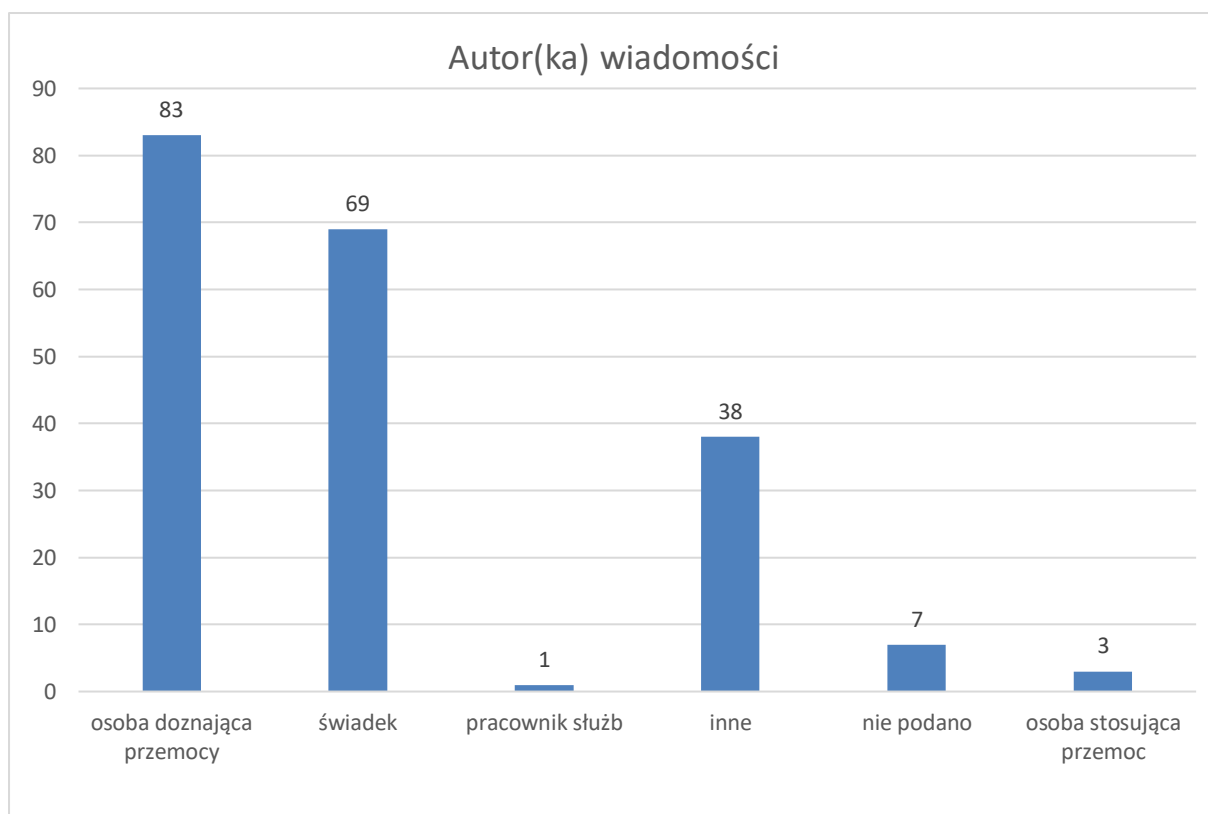
Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżąco odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

We wrześniu 2023 roku specjaliści odpisali na 201 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (95% wszystkich mailowych wiadomości). Większość wiadomości napisały kobiety (111 wiadomości, 55% wszystkich lipcowych wiadomości). 56% wszystkich wrześniowych wiadomości odbieranych przez konsultantów pochodziła od osób, które kontaktowały się z nami nie po raz pierwszy.

Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy. Temat ten stanowił 66% wszystkich wiadomości w tym miesiącu (5% stanowiły wiadomości dotyczące przemocy i alkoholu). Nieliczne z nadesłanych listów poruszały kwestie związane ze sprawami rodzinnymi i prawnymi.

Autor(k)ami wiadomości były najczęściej osoby doznające przemocy (41% wszystkich wiadomości) oraz świadkowie (34%).

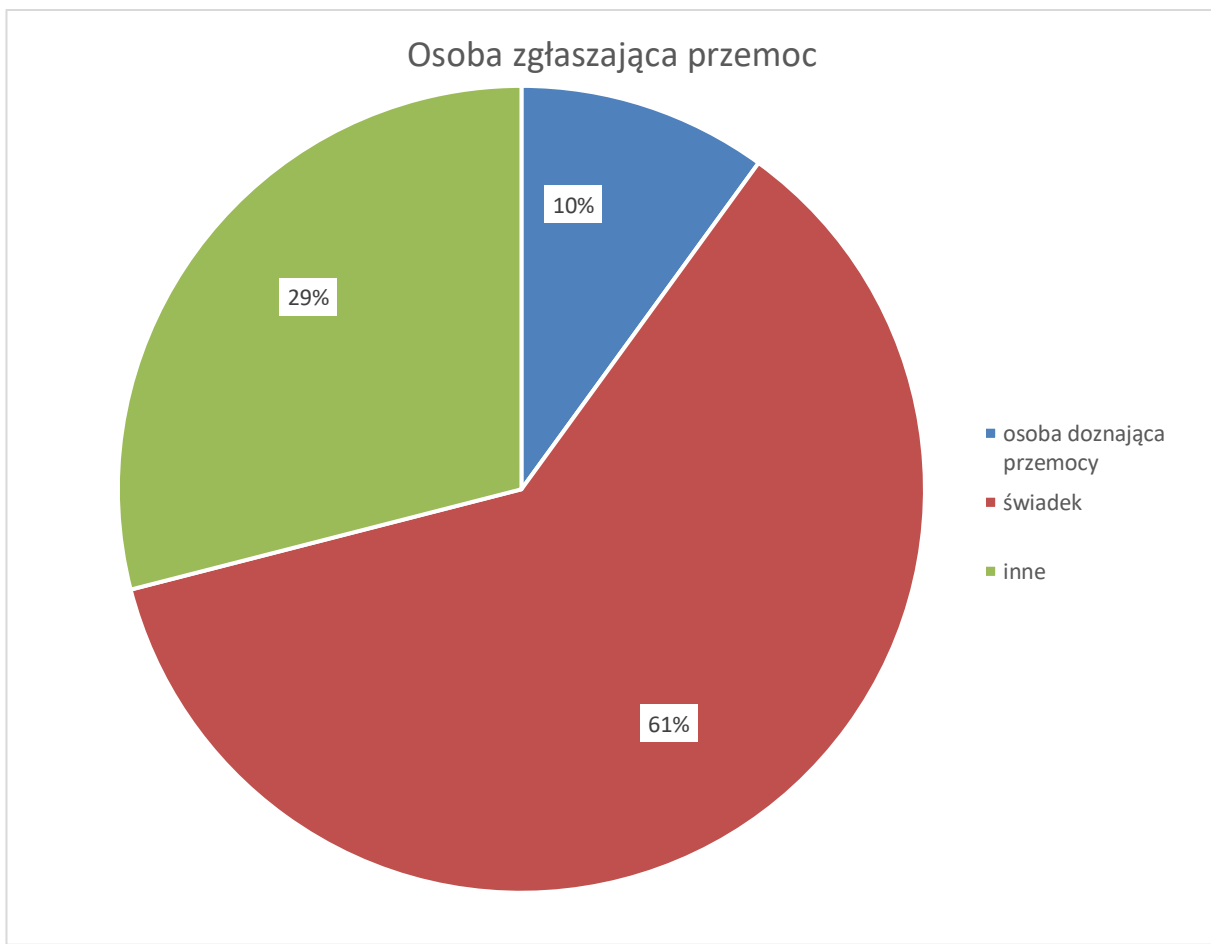

Prowadzone interwencje

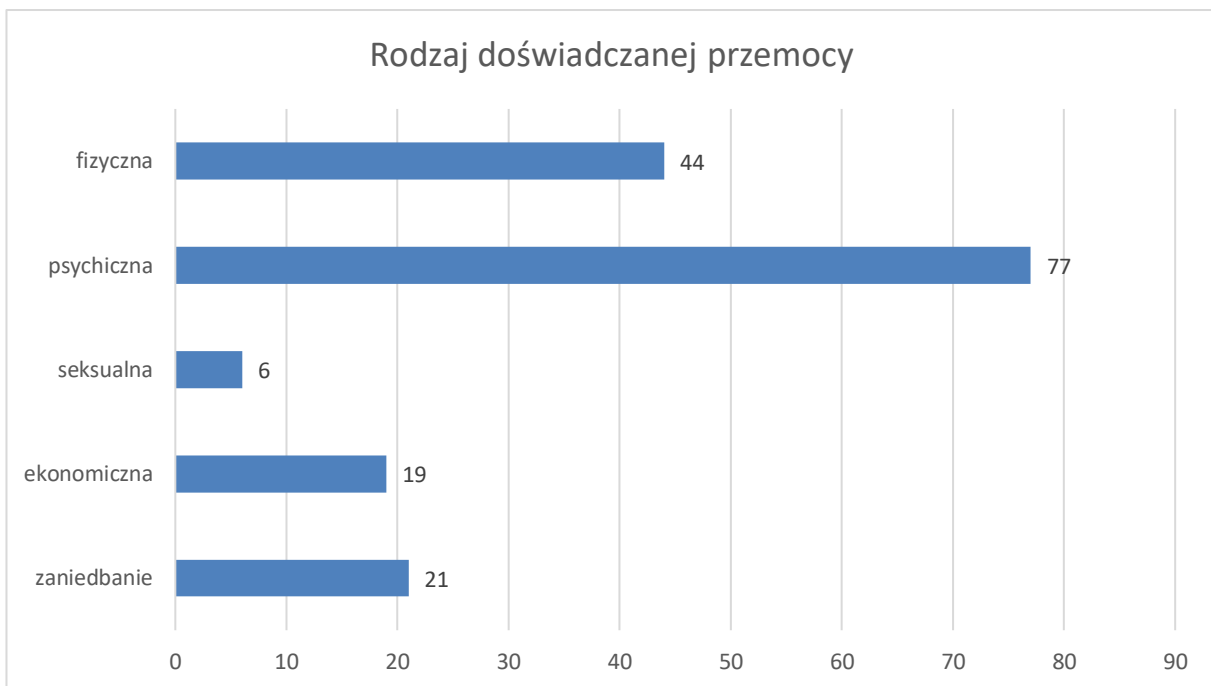
We wrześniu 2023 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli **89 nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Większość naszych klientów (84%) we wrześniu 2023 preferowało pierwszą z tych form kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (55%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (38%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce 6 razy (7%).

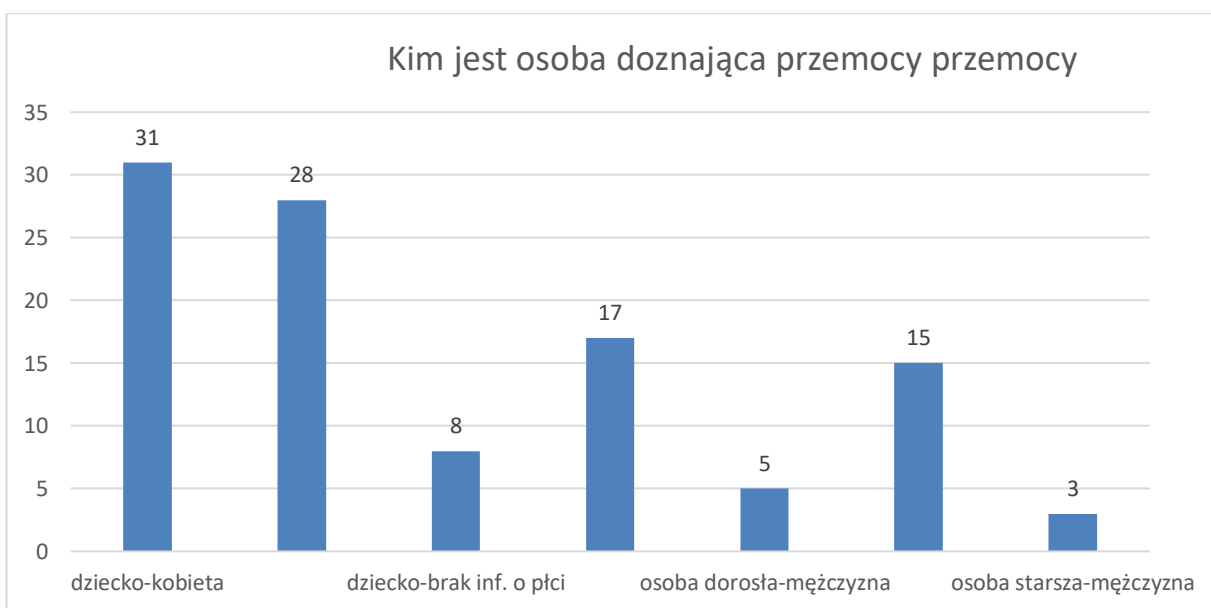
Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. We wrześniu 2023 roku większość interwencji była możliwa właśnie dzięki informacjom uzyskanym od członków rodziny, sąsiadów, znajomych. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

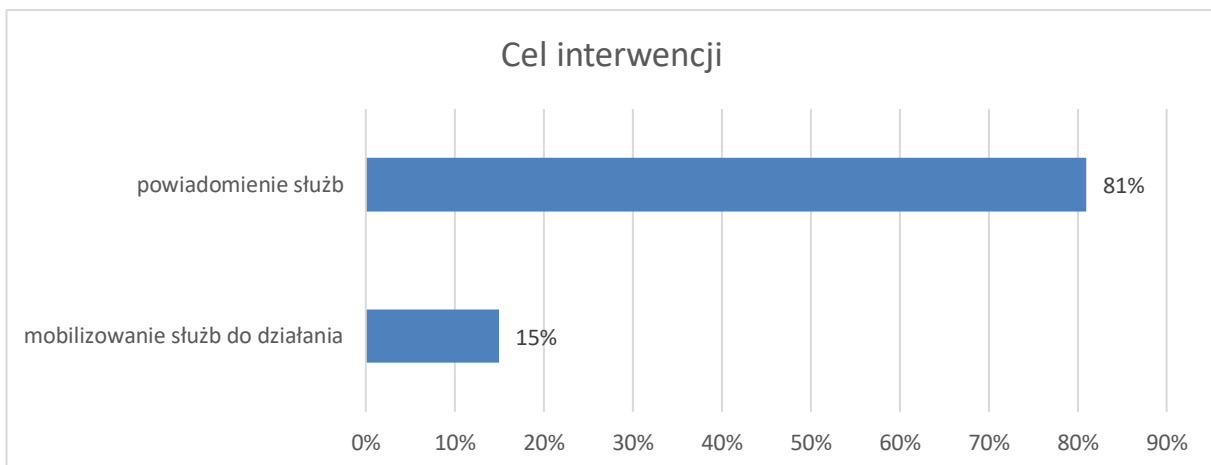
We wrześniu 2023 r. Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu większości województw. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

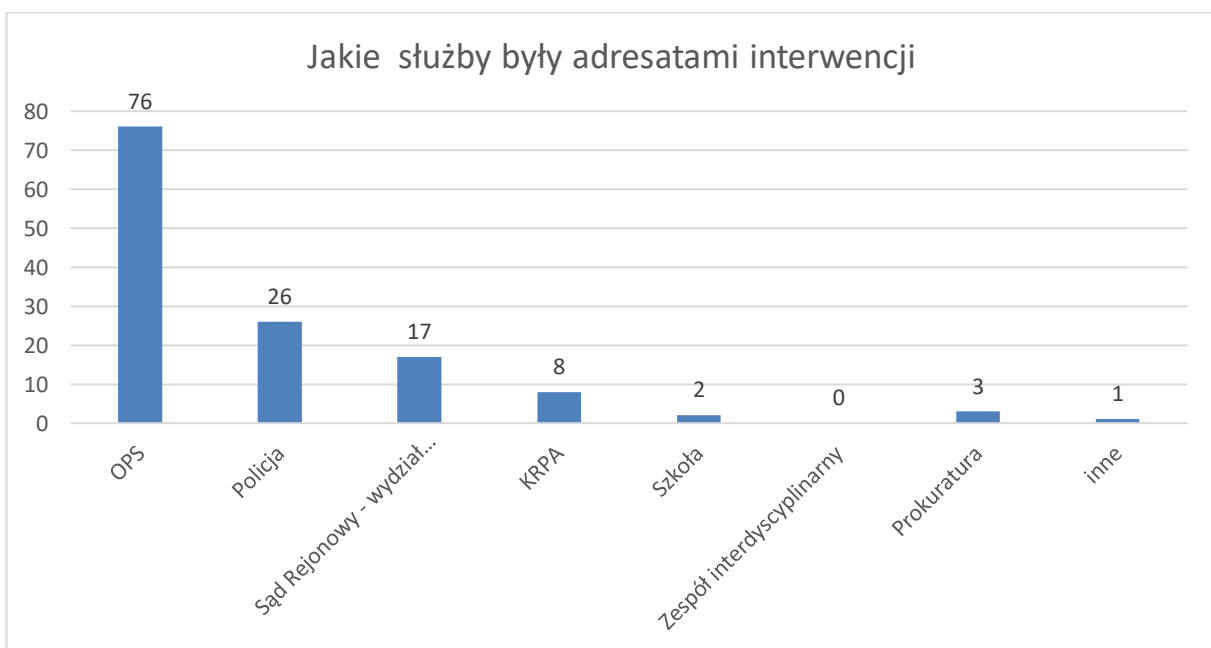
W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych we wrześniu 2023 roku danych specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w zdecydowanej większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. 15% interwencji koncentrowało się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w większości wypadków powiadomiony został Ośrodek Pomocy Społecznej i Policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym, szkołą oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną we wrześniu 2023 częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób, w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawową okolicznością, która sprawiała, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz była powtarzalność przemocy i wiek osoby jej doznającej. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. Niepokojącym sygnałem

skłaniającym do podjęcia działań było też nadużywanie alkoholu przez osobę stosującą przemoc.

